

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An [et] q[ua]n[do] vxor potest ingredi religionem

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Sūmula Raymūdi

^{.i. talr} ^{.i. tenere debes} ^{.i. pūctis}
Sic de personis teneas tibi sanguine iunctis
^{.i. alteri^o parrochie. i. mulier. s^c plebanū. i. accesserit. s^c mulierē}
Si gregis alterius ouis ad te venerit. illam
^{s^c mūmonialr. i. tu^o parrochian^o. i. p vxore legitima}

Non tuus agnoscat aries pro coniuge. donec
^{.i. illd. i. liquet .i. ista mulier .i. ob oi viro}

Hoc constet q^o sit ouis ista soluta marito
^{.i. de alia villa exis .i. trāserit .s^c plebanū}

Vasculus alterius ville si venerit ad te
^{.i. de populo s^c plebano s^c legitime s^c aliquā}

De grege commisso tibi non ducat mulierem
^{.i. solut^o .i. rā diu .i. legalr .i. attestet}

Q^o sit liber ab hac donec de iure probetur

¶ Sic autor ponit alios casus circa mūmoniz. quoz p^omus est. si aliq^o vir sumeret puellā z ipa curreret de viro intrādo ordine. tūc vir p^o eā postulare de ordine. Et h^o facto si puella tūc postulareret de viro copulā carnalē. tūc p^o ei denegare. z rō est. q^o ipa vouit castitatē. vt ois monial^{is} facit. qū intrat clāstrū. Si aut^o vir postulareret de ea iura pūgaltā. tūc ipa mulier tenet reddere viro. Et pena illi^o mulieris est q^o si ille vir moreretur q^o ipsa nunq^o nubet alteri viro. **¶** Deū m^o subdit scdm casum dicēs. si aliq^o p violentiā cogit a pncipe vel alijs sumere vxorē. z ipa ppter nēcitatē p^osentit. s^c nō cognoscat eā carnalr post p^omissione. tūc ipa discedere ab ea sequēte die z imediate tūc frater illi^o vel pater. p^o sumere eandē mulierē. **¶** Deinde subdit terciū casum dicēs. q^o aliq^o p^o ducere filiā vxoris sui p^oris sub tali p^oditōe si illa filia nō est vera siue carnalis sui p^oris. Verbi grā si aliq^o vir duceret viduā q^o vidua haberet filiā ab alio viro. si tūc pater sumit viduā. tūc fili^o p^oris. p^o sumere filiā illi^o vidue. z sic tūc ille nō sumit filiā sui p^oris. cū ipa nō est filia eius fm carnē. s^c solū fm voces. **¶** Deū subdit q^o tum casum dicēs. si vxor fratris alicui^o ip^o fratre mortuo sociat^o alteri viro z pariat filiā cū eo. tūc frater p^oris viri p^o ducere filiā quā habuit cum secdo viro. z sic p^o s^c si placeret filio tūc p^o ducere sorores p^oris viri. Et h^o aut^o sumit iuriste vnā regulā q^o pater p^o ducere matrē z fili^o filiā quā nō genuit pater illius. **¶** Deū subdit q^ontū casum dicēs. si aliq^o ouis. id est parrochiana alteri^o veniret ad te. z veller ducere maritū de tuis parrochianis. tūc talis pleban^o nō dz ei aliquē arietē dare. i. virū de suis. nisi p^o us sciat q^o illa mulier sit soluta a quolibet viro. ne postea diuortū inter eos celebraret. **¶** Deinde subdit vltimū casum dicēs. q^o aliq^o masculus alterius ville nō debet sumere aliquā vxorē de grege tibi p^omissō. nisi p^oterur q^o talis vir esse libere p^oditōis. Rō est. q^o vir forte haberet aliquos casus impediētes matrimonium.

¶ Circa lrām notādū. q^o vxorē alicuius intrare religionē p^otingit duplici. vt em copula carnalis fuit p^o pacta vel nō. si p^omi. tūc nō debet intrare religionē siue p^osentū viri. nec vir siue p^osentū mulieris. nisi ambo in

Folio lxxxj

erarent ordinē. Si autē copula carnalis nō p̄cessit. tūc absq; velle viri ipsa p̄t intrare ordinē. qz tutius z securius est deo seruire in castitate q̄ mūda ne viuere. Et ideo secū dū hic sustinet z nō p̄mū. Itē si vir est vetus z anxiq; uis. z mulier iuuenis. tūc ipse licite p̄t intrare religionē. Et hoc est verum si de ea nō p̄sumit incōtinentia. et si tūc mulier voluerit p̄t licentiari ad religionē. saltē muliere legitima p̄sentiente

Secundo est notādum per modū dubitatōis vtrū dñs apostolicus habeat dispensare de matrimonio p̄tracto. vt si vir sine p̄sensu mulieris intraret religionē. vtrum tunc vir posset dispensare cū dño apostolico sic q̄ in religione p̄maneret sine p̄sensu vxoris legitime. **R**ūdetur q̄ nō. qz papa nō dispensat in illo casu cū tali et in q̄ plurib; casib;. Unde domin⁹ apostolicus p̄mo non habet dispensare p̄tra articulos fidei ch̄ristiane z cōtra generale statutū ecclesie romane. sed ipse apostolicus contra statutum qd̄ nō est omnino generale. sicut de continentia sacerdotū vel aliorū huiusmodi bene potest dispensare. Et tñ aliqui dicūt q̄ dñs apostolicus potest dispensare p̄tra generale statutum ecclesie. Secūdo dñs apostolicus nō habet dispensare cum his que sunt p̄tra statuta monachoz nisi ex magna causa. sicut augustinenses. minores. predicatores zc. qui nō debēt habere aliqua bona p̄pria. qz illi dicūtur mendici. et ergo papa non dispensat cum istis. et si hoc faceret p̄tra statutum iuris faceret. Tercio apostolic⁹ non habet disp̄sare in his que in sua natura sunt mala. vt sunt illa q̄ sunt p̄hibita in statutis romane ecclesie. sicut est simonia z h̄mōi. Quarto apostolicus non dispensat cum bigamis. sed qui ordinant bigamuz ad sacros ordines cū istis dñs apostolicus potest dispensare. Ultimo domin⁹ apostolicus nō p̄t disp̄sare p̄tra dicta euangelij sancti. sed bene potest dispensare p̄tra ius naturale.

Tercio notan. de casib;. Primus est iste ponat̄ in casu q̄ aliq; p̄nocens in domo alicuius ciuis. z filia hospitis circa eum repiatur. qui nō dū eam cognouit. et cogit p̄ violentiā eam obseruare. z ipse facit p̄missum q̄ eam velit obseruare. z sequēti die recederet ab ea. tūc querit̄ vtruz ipse sit coactus eam obseruare vel non. **R**bi respondetur q̄ si talis est coactus ad eam p̄ violentiam et nō cognouit eam carnaliter post p̄missum. tūc nō tenetur redire ad eam siue eam obseruare. Sed illam puellā bene p̄t matrimonialiter ducere pater vel frater eius. vel ipse p̄t licite recedere cū dispensatione ep̄i. Si autē ipsam cognouit carnaliter post p̄missum. tūc nullo mō posset separari ab ea. z sic tenet eam obseruare. Itē q̄ magis est. si ipse solus cognouisset filiā ciuis p̄ violentiā anteq̄ pater venisset. z tūc postea per violentiam cogere eam ducere. non stare tunc matrimonium.

Secūdus casus. ponat̄ in casu q̄ pater et mater mutuo haberēt filios z postmodū eueniat q̄ vn⁹ illoz haberet eam separōis. sic q̄ sentētia diuortij diuulgat̄ p̄tra ābas p̄sonas. z si tūc postea secrete se carnaliter cognoscerent z generarent filios z filias. tūc dubitatur an tūc filij essent participes paterne hereditatis. vel vtrū essent pueri legitimi. **R**ūdetur q̄ nō. qz p̄mi pueri fuerūt legitimi anteq̄ sentētia diuortij erat diuulgata. Si autē vltra sentētia diuortij remāssent z generassent illi essent illegitimi. z sic tūc p̄sequēti nō debēt eē p̄ticipes paterne hereditatis. **T**ercius casus.